روزنامه شهروند

فرهنگی . اجتماعی . سیاسی . اقتصادی

www.shahrvand-newspaper.ir

صاحب امتیاز: **جمعیت هلال احمر**

مدیر مسئول: **عبدالرسول وصال**

سردبیر: **کسری نوری**

نشانی: تهران ، فلکه دوم صادقیه
ابتدای بزرگراه محمدعلی جناح
کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴
سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۰۹۷
کدپستی: ۱۴۸۳۷۷۸۶۱۷
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰
تلفن: ۷-۴۴۹۵۶۱۰۱
چاپ: روزتاب
توزیع: شرکت پیام‌رسان پیروز شرق
تلفن امور شهرستان‌ها: ۷-۴۴۹۵۶۱۰۱
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰

اوقات شرعی:
اذان صبح ۰۴:۰۳:۱۶ | طلوع آفتاب ۰۵:۴۸:۲۷
اذان ظهر: ۱۳:۰۳:۱۳ | غروب آفتاب: ۲۰:۱۷:۵۹
اذان مغرب: ۲۰:۳۸:۵۹

این شرح بی‌نهایت...

از ستم کردن بپرهیزید، که آن دل‌های شما را به‌ویرانی می‌کشاند. **حضرت محمد**(ص)

جدایی

چونی نالدم استخوان از جدایی
فغان از جدایی فغان از جدایی
قفس به بود بلبلی را که نالد
شب و روز در آشیان از جدایی
دهد یاد از نیک‌بینی به گلشن
بهار از وصال و خزان از جدایی
چسان من ننالم ز هجران که نالد
زمین از فراق، آسمان از جدایی
به هر شاخ این باغ مرغی سراید
به لحنی دگر داستان از جدایی
چو شمع‌ام به جان آتش افتد به بزمی
که آید سخن در میان از جدایی
کشد آنچه خاشاک از برق سوزان
کشیده است هاتف همان از جدایی

هاتف اصفهانی

تقویم تاریخ

رخداد

- توافق اسپانیا و پرتغال برای تقسیم سرزمین‌های فتح‌شده در **قاره آمریکا** (۱۴۹۴ میلادی)
- اعلان جنگ انگلستان به فرانسه به دلیل **اعلام اتحاد** این کشور با اسپانیا (۱۵۵۷ میلادی)
- تصرف **مکزیکوسیتی** از سوی سپاه اعزامی فرانسه به مکزیک (۱۸۶۳ میلادی)
- سپردن وظیفه حفظ نظم تهران به ژنرال روس، **پالکونیک**، از سوی محمدعلی شاه قاجار (۱۲۸۷ خورشیدی)
- تشکیل **کمیته** انقلاب سرخ در گیلان از سوی میرزا کوچک‌خان جنگلی (۱۲۹۹ خورشیدی)
- ثبت پیمان دوستی ایران و شوروی در **جامعه ملل**، با موضوع لغو همه معاهدات تزارها با ایران از جمله قراردادهای ترکمنچای و گلستان (۱۹۲۲ میلادی)
- تصرف جزایر آتو و کیسکا در **آلاسکا** توسط ارتش امپراتوری ژاپن و آغاز تعرض زمینی این کشور به آمریکا (۱۹۴۲ میلادی)
- غرق ناو آمریکایی **یورک تاون** در جریان جنگ جهانی دوم توسط نیروهای ژاپنی (۱۹۴۲ میلادی)

طلوع

- **پل گوگن** -نقاش و تندیس‌گر فرانسوی، یکی از مهم‌ترین چهره‌های سبک پُست‌امپرسیونیسم (۱۸۴۸ میلادی)
- **فیلیپ لنارت** -فیزیکدان آلمانی، برنده جایزه فیزیک نوبل به‌دلیل تحقیق بر روی پرتوهای کاتودیک (۱۸۶۲ میلادی)

غروب

- **رابرت یکم** - پادشاه اسکاتلند از ۱۳۰۶ تا هنگام مرگ، قهرمان جنگ‌های استقلال‌خواهی اسکاتلند (۱۳۲۹ میلادی)
- **فریدریش هولدرلین** -شاعر آلمانی، از شخصیت‌های برجسته جنبش رمانتیسیسم و ایده‌آلیسم آلمانی (۱۸۴۳ میلادی)
- **آلن تورینگ** -ریاضی‌دان، منطق‌دان و رمزنگار بریتانیایی، معروف به پدر علم محاسبه نوین و هوش مصنوعی (۱۹۵۴ میلادی)
- **هنری والنتین میلر** -نویسنده معاصر آمریکایی، صاحب اثر مدار رأس‌السرطان (۱۹۸۰ میلادی)

شهروَنگ

چکش‌ها برای که به صدا در می‌آیند؟!

سوشیانس شجاعی‌فرد
طنزنویس
soshyians.fard@gmail.com

هر معرکه‌ای سه ضلع دارد: جنسی که برایش معرکه گرفته‌اند، پول و معرکه‌گیر و البته مردمی که از این معرکه لذت می‌برند!

از آنجایی که ما ستون پنجشنبه‌هایمان را داده‌ایم به یک طنزنویس جوان و خوش آتیه، تا نوبت به روز خودمان برسد، حرف‌هایمان شاید کمی بیات بشود! ولی این دلیل نمی‌شود نسبت به اتفاقات هنری-تجاری دور و برمان بی‌تفاوت باشیم! گیریم که نتوانیم به سیاست گیر بدهیم. گیریم نتوانیم به زرق و برق‌های جنوب تهران گیر بدهیم! گیریم که نگیریم! ولی به حراج تهران که می‌توانیم بگیریم!

معرکه حراج هنری تهران -که در اول مطلب سه ضلعی بود و بعدا فهمیدیم مربعی است که پنج ضلع دارد- یک ضلعش آثار هنری هنرمندان کشورمان است که اینطور که سابقا می‌گفتند در فقر دست و پا می‌زدند و پدرمان که روضه‌رضوان به دو گندم فروخته بود و ما را از تحصیل در رشته‌های هنری منع کرده بود و با یک تیپاهاچ بک فرستاده بود توی بازار، الان مدتی است که پول توی جیبی‌ام را قطع کرده که نتوانم بروم سلمانی و موهایم بند شود و حداقل به خاطر موی بلند بروم در کار هنر! آثار هنری‌ای که قبلا می‌رفت در حراجی‌های دوبی فروخته می‌شد، به برکت تحریم، به بازار داخلی منتقل شد! باشد که بقیه چیزهایی هم که در دوبی حراج می‌شد به مصرف داخلی برسد!

فی‌الواقع الان تابلوهای سهراب سپهری و مجسمه‌های استاد تناولی هم قیمت پورشه و مازراتی شده‌اند! که البته دست ما از هر دو کوتاه است و دست اساتید فوق‌الذکر از خودروها!

ضلع دیگر این معرکه، پول است. پولهای مشکوک‌الویه است؟ الویه مشکوک است؟ مشکوک الهویه است؟! یک همچین چیزی! پولهای بی پدر و مادر، پولهایی است که منشا آن خیلی معلوم نیست و فقط شاید با آزمایش ژنتیک فهمید که مثلا پول بی پدر و مادر با چه چیز بی‌پدر و مادر دیگر شبیه است!

از طرفی ما با یک قشر ریچ آرت لاورز (Rich Art Lovers) مواجهیم! جماعتی که دیده‌اند سرمایه‌گذاری در ملک و زمین و سکه خوابیده، گفتند پولمان را بیاوریم داخل هنر! هم دیگر کسی نمی‌گوید نگاه کن اینها گوسفندهایشان را فروخته‌اند آمده‌اند ویلا خریده‌اند! هم تابلوی سپهری یا آغداشلو را می‌گذارند در ناهارخوری تا چشم باجناق بزرگه در بیاید! ریچ کیدز بیچاره هم که به خاطر عکس با ماشین‌های گرانقیمت‌شان مورد انتقاد قرار گرفته بودند، از این به بعد می‌توانند با آثار هنری خریداری شده توسط ددی سلفی بیندازند: من و نازی و آزی و آفی و مسی و تابلوی درخت‌های سهراب! (ماشالا خوش اشتها هم هست این جوان!) یا از این بعد به جای عکس با ماشین مدل K۹۰۰ کیا با تابلوی درختان چنار کیا عکس می‌اندازند! ... عباس کیارستمی! بعد هم این ماشین‌هایی را دیده‌اید که هنوز که هنوز است با چوب اسکی در خیابان‌ها تردد می‌کنند؟! فکر کنم چند وقت دیگر مجسمه پرسپولیس تناولی را داخل ماشین کروک بگذارند و با آن در سعادت آباد دور دور کنند! حال این وسط بانک‌ها هم گویا از خریداران آثار هنری هستند! این هم جواب برای آنهایی که نمی‌دانند آن ۵۰۰۰ تومن‌های معروف کجامی رود!

ضلع دیگر این معرکه یک چهره سرشناس هنری است که چکش به دست نرخ می‌برد بالا! حالا رفیق هنرمندمان هم کاری ندارد این پول‌ها از کجا میایه! راستش این یک ضلع را دلمان نمی‌آید بیشتر از این چیزی بگوییم! رضا کیانیان است دیگر! فقط فقط با این زبان‌الکنم می‌گویم:

چکش گر نیامد هیچش به کار قاضیان / رو بدهش وقت حراج، دست رضا کیانیان!

ضلع چهارم آن سه ضلعی هم خود ما مردم هستیم که ذوق می‌کنیم آثار هنری در مملکتمان خوب می‌فروشد و کسانی هستند که قدر هنر را بدانند! خوشحالیم که علاوه بر هنر، پول‌های باد آورده هم نزد برخی ایرانیان است و بس! خوشحالیم که از اینهمه پول اختلاسی صرف خرید زمین و ویلا و برج و ماشین‌های آنچنانی و فیلان می‌شود، ته مانده بشقاب‌ها هم می‌رسد به آثار هنری!

داستانه

کریم کیست؟

درویشی تهیدست از کنار باغ کریم خان زند عبور می‌کرد. چشمش به وکیل‌الرعایا افتاد و با دست اشاره‌ای به او کرد. به دستور کریم خان درویش را داخل باغ آوردند. کریم خان پرسید: «این اشاره‌های تو برای چه بود؟» درویش گفت: «نام من کریم است و نام تو هم کریم و خدا هم کریم. آن کریم به تو چقدر داده است و به من چه داده؟» کریم خان که در حال کشیدن قلیان بود گفت: «حال چه می‌خواهی؟» درویش گفت: «همین قلیان، مرا بس است!» کریم خان بی‌درنگ قلیان را به درویش بخشید. چند روز بعد درویش قلیان را به بازار برد و فروخت. خریدار قلیان که می‌خواست نزد کریم خان رفته و تحفه‌ای برای خان ببرد، جیب درویش را پر از سکه کرد و قلیان را به رسم هدیه نزد کریم خان برد! روزگاری سپری شد. درویش برای تشکر نزد خان رفته بود که ناگاه چشمش به قلیان افتاد و با دست اشاره‌ای به کریم خان زند کرد و گفت: «نه من کریمم نه تو. کریم فقط خداست، که جیب مرا پر از پول کرد و قلیان تو را هم سر جایش بازگرداند.»

فوکوس ...

۶۳ سال پیش، برابر با هفتم ژوئن ۱۹۵۲ میلادی، فرید اورهان پاموک، نویسنده اهل کشور ترکیه و برنده جایزه نوبل ادبیات، در استانبول به دنیا آمد. پاموک در کودکی خانواده‌ای مرفه داشت و دروس متوسطه را در کالج آمریکایی رابرت در استانبول گذراند. پس از پایان تحصیلات متوسطه، در رشته معماری در دانشکده فنی استانبول مشغول شد، اما پس از مدتی این رشته را نیمه‌تمام رها کرد. او سپس در دانشگاه استانبول و در رشته روزنامه‌نگاری به تحصیل پرداخت و فارغ‌التحصیل شد؛ با این حال هیچ‌گاه کار روزنامه‌نگاری نکرد. او اولین رمانش «آقای جودت و پسران» را در سال ۱۹۸۲ نوشت که جایزه کتاب سال را برایش به ارمغان آورد. اما اوج شهرت پاموک زمانی بود که رمان «نام من سرخ» را در سال ۱۹۹۸ منتشر کرد. این رمان انبوهی از جوایز ادبی در کشورهای مختلف را برایش به ارمغان آورد. از دیگر کتاب‌های پاموک می‌توان به «خانه ساکت» ۱۹۸۳، «قلعه سفید» ۱۹۸۵، «چهره پنهان» ۱۹۹۲، «برف» ۲۰۰۲ و «استانبول» ۲۰۰۳ اشاره کرد. آثار او پیش از دریافت جایزه نوبل ادبیات به ۴۶ زبان و پس از آن به ۵۶ زبان ترجمه شده است.

کارتون شهر

حسن کریم‌زاده | کارتونیست | www.karimzadehstudio.com

حرف روز

زلزله ۸ ریشتریِ ژاپن و چند پرسش دلهره‌آور!

مهدی مالمیر
روزنامه‌نگار

روز شنبه هفته گذشته زلزله دریایی مهیبی در جزایر اگاساوا در ۱۰۰۰ کیلومتری شهر توکیو رخ داد و به مدت یک دقیقه ژاپن را به لرزه انداخت! زلزله‌ای که به یک روایت، دستگاه‌های زلزله‌سنج، شدت آن را ۸/۵۱ ریشتر ثبت کرده‌اند. بی‌دشواری زیاد می‌توان تصور کرد که زلزله‌ای با این قدرت به راحتی می‌توانست در شهری همانند تهران یا سایر شهرهای دیگر کشورمان که در برابر حوادث این‌چنینی کاملا بی‌دفاع هستند، فاجعه‌آفرین باشد. اما ژاپنی‌ها سال‌هاست که با برنامه‌ریزی، خود را در برابر زمین‌لرزه، مسلح کرده‌اند و هر بار که با زلزله‌ای رودررو می‌شوند با کمترین خسارت و آسیب از آن در گذشته‌اند. به‌طوری که دریالرزه‌ای با این عظمت چنان کنترل می‌شود که حتی در رسانه‌ها نیز چندان بازتاب نمی‌یابد! گواه این ادعا هم این که پس از سپری شدن یک هفته، آماری از تلفات و خرابی‌های آنچنانی مخابره نشده است! الزومی ندارد یادآوری کنیم ژاپن نخستین بارش نیست که با زلزله روبه‌رو می‌شود و باز این نخستین بار نیست که مردم کم‌ادعای این کشور در روزهای سخت، نمایشِ غبطه‌برانگیزی از سطح بالای برنامه‌ریزی شهریِ و انضباط اجتماعی را به رخ می‌کشند. مردمی که از ویرانی‌هایی که طبیعت، دیوانه‌وار به آنها تحمیل می‌کند، هر بار ققنوس‌وار برخاسته‌اند و نشان داده‌اند که بی‌لاف‌های بزرگ از پس بزرگترین شاهکارها برمی‌آیند.

ژاپن در هنگامه زلزله، الگوی بی‌خدشه «وقار زیر فشار» است. شاید برای سلامت یک نظام اجتماعی شاهدی بهتر از چگونگی رفتار مردم در زمان‌های سختی نتوان یافت. چه، تنها در زمان اضطرار است که درجه خلوصِ سرمایه اجتماعی، انضباط جمعی و عشق به همنوع که پایه استواریِ هر نظام اجتماعی است، آشکار می‌شود. مردم سرزمین آفتاب تابان به نیکی نشان داده‌اند سود شخصی با منفعت جمعی آنچنان در ذهن و ضمیرشان در هم تنیده است که در هر شرایطی (خوشی و ناخوشی) این دو را جدایِ از یکدیگر نمی‌بینند. از این روست مصیبت‌هایی که برای زمینگیر کردن هر کشوری بسنده است با شکوه تاب می‌آورند که موجب رشک هر آدمی در هر گوشه این جهان خاکی است. دیدن مناظر همکاری دولت و مردم (کافی است سَری به آرشیو رسانه‌ها بزنیم) میزان تجهیز شهرها در برابر زلزله‌های ویرانگر، صبر و خویشتنداری شهروندان ژاپنی در روزگار شوربختی و نامرادی (که حتی کهنسالانشان گریستن را در برابر جمع ناپسند می‌دانند!) برای ما که در یکی از زلزله‌خیزترین مکان‌های جهان به سر می‌بریم، مایه بیم و امیدهای فراوان و البته پرسش‌های دلهره‌آور است. به راستی ما در زمان سختی تا چه پایه می‌توانیم شکیب و وقار اجتماعی را نگه داریم؟ شهرهای ما تا چه اندازه در برابر زمین لرزه مجهز شده‌اند؟ آیا مردمان در روزگار مصیبت همانی نیستند که در روزهای دیگر بوده‌اند؟! اینها و صدها پرسش دیگر از این دست، ابهاماتی است که می‌باید خواب هر ناظر آگاهی را آشفته سازد! باری، ژاپنی‌ها سال‌هاست که دیگر نیازی به اثبات درک اجتماعی بالای خود ندارند! آگاهی از سرنوشت مشترک، ظریفه‌ای نیست که تنها در روزگار خروش طبیعت بر آنها آشکار شود! ژاپنی‌ها با این آگاهی اجتماع‌شان را سامان داده‌اند. هم رأیی و همکاری اجتماعی در این سرزمین تا اندازه‌ای بالاست که نیازی به سردادن شعارهای پرطمطراق و به‌جوش‌آوردن دیگ ترحم خلایق در زمان مشقت نیست! آنها خود بهتر از هر کسی می‌دانند که چاره‌ای جز همکاری و دستگیری از یکدیگر ندارند! برخلاف ما که در هر کار جمعی نیازمند بسیج شدن رسانه‌ها و گوشزدکردن شعر معروف «بنی‌آدم اعضای...» هستیم، آنها سروده شیخ اجل را هر روز زندگی می‌کنند! برای ما که به شعارهای بزرگ و کارهای کوچک دل خوش کرده‌ایم، ژاپن در هنگامه مصیبت می‌تواند الگوی مناسبی از وقار اجتماعی باشد. وقاری که چه در زمان خوشی و چه در زمان مرارت، نماد جامعه‌ای است که بی‌شعارهای بزرگ به سطح بالای انسانیت دست یافته است.

آب و هوا

اراک ۳۹ / ۱۲	اردبیل ۱۹ / ۹	ارومیه ۲۱ / ۸	اصفهان ۳۰ / ۱۳	اهواز ۴۸ / ۲۷	ایلام ۲۹ / ۱۵	بجنورد ۲۷ / ۱۶	بندرعباس ۴۵ / ۲۳
بوشهر ۴۴ / ۲۲	بیرجند ۲۳ / ۱۱	تبریز ۲۲ / ۱۰	تهران ۳۸ / ۲۸	خرم‌آباد ۲۸ / ۱۳	زاهدان ۳۵ / ۱۶	زنجان ۲۵ / ۱۲	سنندج ۲۸ / ۱۱
شهرکرد ۲۰ / ۹	قزوین ۲۹ / ۱۲	کرمانشاه ۲۸ / ۱۱	کرمان ۳۵ / ۱۹	گرگان ۲۹ / ۱۲	رشت ۳۴ / ۱۶	ساری ۳۱ / ۱۴	کرج ۳۲ / ۱۸
شیراز ۳۷ / ۲۷	سمنان ۲۳ / ۱۱	همدان ۲۵ / ۱۲	قم ۳۳ / ۱۲	مشهد ۲۸ / ۱۳	یاسوج ۲۲ / ۱۰	یزد ۳۱ / ۱۶	ابوموسی ۳۵ / ۲۲

...هوای تهران در شرایط سالم

بر اساس اطلاعات دریافتی از نقشه‌های پیش‌یابی، با نفوذ جریانات شمالی، کاهش نسبی دما و بارش باران در سواحل دریای خزر رخ خواهد داد و دریا نیز در این روز مواج خواهد بود. امروز همچنین بارش‌های پراکنده و وزش باد در شرق، شمال شرق و جنوب شرق پیش‌بینی می‌شود که این وضعیت در برخی نقاط با گرد و خاک همراه خواهد بود. امروز همچنین در بعضی ساعات به طور لحظه‌ای وزش باد شدید در استان‌های تهران، البرز، قزوین، سمنان، قم و مرکزی پیش‌بینی شده است که در برخی مناطق با گرد و خاک همراه خواهد بود. بنا بر اعلام معاون نظارت و پایش محیط زیست استان تهران، روز گذشته شاخص کیفیت هوای پایتخت با کاهش ۲ عددی آلاینده‌ها در شرایط سالم قرار داشته است. هوای استان تهران برای امروز کمی ابری در بعد از ظهر همراه با افزایش ابر و بارش پراکنده و وزش باد پیش‌بینی می‌شود. بیشترین و کمترین دمای این روز به ترتیب ۳۸ و ۲۸ درجه است. روز دوشنبه نیز هوای استان تهران کمی ابری در بعد از ظهر، همراه با افزایش ابر و در شهرهای جنوبی باد و گرد و خاک خواهد بود. بیشترین دمای هوای تهران ۳۸ درجه و کمترین آن ۲۶ درجه است. در شبانه‌روز گذشته اهواز مرکز استان خوزستان با بیشینه دمای ۴۸ درجه سانتیگراد گرم‌ترین و شهرکرد مرکز استان چهارمحال و بختیاری با کمینه دمای ۹ درجه سانتیگراد سردترین شهرهای کشور بوده‌اند. طی روزهای گذشته اردبیل و چهارمحال و بختیاری، سردترین و هرمزگان و خوزستان، گرم‌ترین استان‌های ایران بودند.